

שאי אפשר לו לקיימו בסופו, לאחר ההתנאה, והתנה עליו מתחלתו, בשעת מעשה, אינו אלא כמפלוגה ומקניטה, שתהא סבורה שלא יועיל גט זה לגרשה. (42) וכשר הגט, ומתגרשת בו.

אמר רב נחמן אמר רב: הלכה כרבי יהודה בן תימא, שתנאי שאי אפשר לקיימו, אינו תנאי.

אמר רב נחמן בר יצחק: מתניתין נמי דיקא שהלכה כרבי יהודה בן תימא, ממה שסתמה לנו כדעתו. דקתני: כל שאפשר לו לקיימו בסופו והתנה עליו מתחילתו, תנאו קיים.

הא אי אפשר לו לקיימו, תנאו בטל.

ומסקינן: אכן שמע מינה.

עליו מתחילתו, תנאו קיים, והמעשה לא חל, כיון שהוא מותנה בתנאי, ואי אפשר לקיימו.

דתנאי, האומר לאשה "הרי זה גיטך על מנת שתעלי לרקיע", או "על מנת שתרדי לתהום", או "על מנת שתכלעי קנה של מאה אמה", או "על מנת שתעברי את הים הגדול ברגליך", שכל אלו תנאים שאי אפשר לקיימם, אם נתקיים התנאי, הרי זה גט. לא נתקיים התנאי, אינו גט.

והיינו, כיון שאי אפשר לקיים את התנאי, הגט בטל.

רבי יהודה בן תימא אומר: גט כזה הרי הוא גט, אף על גב שאי אפשר לקיים את התנאי.

כלל אמר רבי יהודה בן תימא: כל תנאי

## הדרן עלך השוכר את הפועלים

בחיובים יתירים אי אפשר להתחייב.

42. והיינו, ברור הדבר שאין כונתו להתנות תנאי בגירושין, אלא לגרשה ללא תנאי. שהרי יודע הוא שלא תוכל לקיימו, ואם כן, מדוע הוא נותן לה את הגט ומתנה תנאי שבדאי יבטלנו, והרי עדיף שלא יתן לה כלל.

התנאותו, הרי הוא צריך להפטר לגמרי מלשמור. והרשב"א תירץ, שבאמת אין בכח המשיכה לחייב, ורק בשומר שכר חייב, לפי שהחפץ אצלו להנאתו לשמור תמורת שכר. ובשואל, בגלל שכל הנאה שלו הוא חייב. ושומר חינום שחייבתו תורה הוא דוקא בפשיעה שהיא קרובה לזק, בהפקרתו את הבהמה ללא שמירה, אבל